

rozsudku nesprávné právní posouzení v tom směru, že nižší soudy uznaly na zavinění obou stran v poměru 2 : 1. Nižším soudům dlužno přisvědčiti v tom, že větší díl viny na náhodě nutno připočísti žalobci jako poškozenému. K tomu ale dlužno dodati, že zavinění žalobcevo jest velmi značné, neboť nehodu zavinil žalobce hlavně sám svým neopatrným počínáním, kdežto zavinění řidiče auta, spočívající v porušení zvláštních povinností zákonem mu uložených, jest jen nepatrné. S ohledem na to nutno uznati za přiměřené rozdělení zavinění obou stran na nehodě v poměru 4 : 1.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 29. prosince 1932 Rv II 186/32. K. Jelínek.

Předmětem určovací žaloby podle § 228 c. ř. s. nemůže býti žádost za zjištění, že rozsudek jest neúčinný a neplatný, tedy žádost za zjištění skutečnosti právnické pro otázku vymáhání práva důležité.

První stolice žalobě vyhověla. Odvolací soud ji však zamítl. Nejv. soud podanému dovolání nevyhověl.

Důvody: Dovolatel uvádí, že žalobní prosbou se domáhal zjištění právního poměru mezi ním a žalovaným založeného kontumačním rozsudkem a aby bylo na jisto postaveno, že tu není právo plynoucí z toho rozsudku. Tomu názoru však nebyl obsah žalobní prosby přizpůsoben. Neboť nezněla, aby byly určeny nějaké nároky a závazky z toho rozsudku vzniklé a vzájemně příslušející, zejména, aby bylo určeno, že nárok žalovaného z toho rozsudku trvá nebo zanikl, nýbrž, že rozsudek jest neúčinný a neplatný, tedy právnická skutečnost, důležitá pro otázku vymáhání práva. Zjištění takové skutečnosti, i kdyby měla důležitý význam pro jisté právo žalobcevo, nemůže býti předmětem určovací žaloby ve smyslu § 228 c. ř. s., podle něhož může býti žalováno jen na zjištění jsoucnosti nebo nejsoucnosti právního poměru nebo práva a na uznání její nepravosti.

Názor dovolatelův, že žalobní prosba, aby rozsudek ten byl zrušen, jest žalobou na plnění, jest nesprávný. Neboť nežádá, aby žalovaný v té příčině něco vykonal nebo opomenul. Naopak z dalšího doslovu žalobní prosby, že žalovaný jest povinen to uznati, plyne jasně, že i v tomto směru žádal žalobce zjištění skutečnosti, jak nahoře bylo uvedeno. Názor jeho, že odvolací soud v tom směru nevyřídil jeho žalobní prosbu, nesrovnává se s výrokem napadeného rozsudku, podle něhož výslovně i v tomto směru žalobní prosba byla zamítnuta.

Neposoudil tedy odvolací soud věc po stránce právní nesprávně, když žalobu zamítl jakožto nepřipustnou. Při tom jest bez významu, zda žalovaný tvrdil, že žaloba nesměřovala na určení práva a právních poměrů a zda nižší soudy nabyly takového názoru, poněvadž otázku přípustnosti takové žaloby jest posouditi

z moci úřední. Není proto třeba obírat se dalšími vývody, v nichž dovolatel doličuje, že měl právní zájem ve smyslu § 228 c. ř. s., jakož i uplatňovaným dovolacím důvodem rozporu se spisy. Z rozhodnutí čís. 8472 sb. n. s. nemůže dovolatel ničeho pro sebe dovozovati, poněvadž tam šlo o jiný skutkový podklad a o jiné žalobní prosby.

Zda dovolatel mohl ze skutečností v žalobě uplatňovaných se brániti proti účinkům onoho kontumačního rozsudku, to jest zejména proti vymáhání práva tímto rozsudkem žalovanému přiznaného, není třeba zkoumati, když dovolatel sám stojí na stanovisku, že žalobě jeho mělo býti vyhověno, jako určovací a neučinil-li žalobní žádost, kterou by se domáhal nepřipustnosti tohoto vymáhání.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 29. prosince 1932 č. j. R v II 679/31. Karel Jelínek.

Rozhodnutí, které na místo samosoudce vydal senát, jest zmatečným.

O d ů v o d n ě n í nejv. s.: Předpisy o obsazení soudu jsou právem donucovacím a jde proto o zmatek podle § 477 čís. 2 c. ř. s. i v případě, že rozhodl senát o věci, o níž měl rozhodovati samosoudce (srovnej k tomu sb. n. s. čís. 10059 a 10936). Ale rekurent ani jinak není v právu. Podle žaloby a žalobního žádání domáhali se žalobci neplatnosti kupní smlouvy a vrácení částky 20.000 Kč, dané na kupní cenu a eventuálně, aby žalovaný byl uznán povinným, zaplatiti jim náhradu škody 20.000 Kč, že tato částka 20.000 Kč se kompensuje s pohledávkou žalující strany, tam blíže uvedenou, takže žalobci jsou povinni zaplatiti jako zbytek kupní ceny jen 20.000 Kč, a že jest žalovaný povinen dáti těchto 20.000 Kč knihovně vymazati, pokud se týče svoliti, aby se tak stalo na základě rozsudku. Nejde tedy o dva nároky hlavní, jež by bylo lze počítati, nýbrž o jeden nárok hlavní a o jeden nárok eventuální a ocenil-li žalobce hodnotu předmětu sporu na 20.000 Kč, jest touto částkou oceněn i hlavní i eventuální nárok, takže rozhodnuto mohlo býti za všech okolností jen o sporu, jehož předmět na penězích, pokud se týče na peněžní hodnotě (§§ 54—60 c. ř. s.) nečinil více, než 20.000 Kč. Jest proto souhlasiti s odvolacím soudem a ježto bylo projednáváno před senátem, jest rozsudek a řízení jemu předcházející, počínajíc ústním jednáním ze dne 1. prosince 1931 podle § 477 čís. 2 c. ř. s. zmatečným. Na věci nic nemění, že žalobci při tomto ústním jednání omezili žalobu na žalobní žádání eventuální, podle toho, co uvedeno, oceněné ostatně na 20.000 Kč, ani okolnost, že s touto věcí byla spojena ke společnému jednání jiná sporná věc (Ck I 177/31), ale nezáleželo by ani na tom, kdyby bylo pravdou, že se ocenění žaloby, správně snad hodnoty předmětu sporu, stalo